

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи

доцент  Володимир ХОДОРОВСЬКИЙ

« 30 »  2024 р.

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУС)

«ОСНОВИ ГЕНДЕРНИХ СТУДІЙ»

(вибіркова)

підготовки фахівців на другому (магістерському) рівні

галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
спеціальність	222 «Медицина»
курс навчання	ІІІ
факультети	медичний
кафедра	соціальної медицини та організації охорони здоров'я

Схвалено на методичній нараді кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я
«29» серпня 2024 року (протокол № 2)

Завідувач кафедри, доцент  Ігор НАВЧУК

Схвалено предметною методичною комісією з дисциплін гігієнічного профілю
«30» серпня 2024 року, (протокол № 1)

Голова предметної методичної комісії, професор  Святослав ДЕЙНЕКА

Чернівці 2024

1.ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	Соціальної медицини та організації охорони здоров'я
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Мандрик-Мельничук Марія Вікторівна – д.і.н., професор кафедри, mandricescu@yahoo.com mandryk.m@bsmu.edu.ua
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/sotsialnoyi-meditsini-ta-ooz/
Веб-сайт кафедри	http://ozo.bsmu.edu.ua/
E-mail	ozo@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Федьковича, 16
Контактний телефон	0673727145

2.ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	вибіркова
Кількість кредитів ECTS	3
Загальна кількість годин	90
Лекції	10
Семінарські заняття	10
Самостійна робота	70
Вид підсумкового контролю	Залік

3.ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (анотація).

Навчальна дисципліна «Основи гендерних студій» передбачає опанування

- змістом понять «гендер», «гендерна рівність», «рівні права і можливості», «гендерна соціалізація», «гендерна сегрегація», «гендерна політика», «гендерні стереотипи», «гендерно-зумовлене насильство»;
- знаннями про міжнародне та національне законодавство, яким регулюється впровадження гендерної політики у різних галузях життя, у тому числі і в медичній сфері;
- знаннями про важливість врахування гендерного компоненту з метою дотримання принципів гендерної рівності та протидії усім формам дискримінації в усіх галузях життя, у тому числі в лікувальних закладах, навчальних закладах, реабілітаційних центрах тощо;
- найкращим міжнародним досвідом дотримання гендерного компоненту, шляхами протидії різним формам дискримінації та гендерно зумовленого насильства;
- знаннями про основні компоненти права на здоров'я крізь призму гендерної політики; про гендерні детермінанти здоров'я.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukciya-shhodo-ocziynyuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks-academic-faith.pdf>);
- Морально-етичний кодекс студентів (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics-code.docx>);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркового дисциплін (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz-polozhennyz-vybirkovy-dyscypliny-2020.pdf>);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

4.2 Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3 Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4 Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, заліку) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5 Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до графіку відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
ґрунтується на попередньо вивчених студентами в середньому загальноосвітньому закладі таких предметів, як «Безпека життєдіяльності», «Основи етики і естетики», «основи здоров'я», «Етика», «Біологія людини», «Громадянська освіта»;	забезпечує вивчення сучасних засад морально-етичного регулювання освітньої та наукової діяльності, їх значення для мотивації студентів, науково-педагогічних працівників, для підняття престижу українських ЗВО, їхніх науковців та випускників

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1 Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи гендерних студій» є підготовка магістрів у галузі знань 22 «Охорона здоров'я», зі спеціальності «Медицина», які б володіли достатнім обсягом знань про сучасні засади гендерної політики, її законодавче регулювання Міжнародним гуманітарним правом та українським законодавством, про дотримання рівних прав і можливостей, протидії будь-яким формам дискримінації, ідентифікації гендерно-зумовленого насильства і його специфіки в умовах збройних конфліктів, сформуванню правильного розуміння змісту дефініцій (гендерним словником, Gender Glossary), якими оперує гендерна політика в Україні та в світі.

6.2 Основними завданнями навчальної дисципліни «Основи гендерних студій» є:

- 1) опанування змістом понять «гендер», «гендерна рівність», «рівні права і можливості», «гендерна соціалізація», «гендерна сегрегація», «гендерна політика», «гендерні стереотипи», «гендерно-зумовлене насильство»;
- 2) формування знань про міжнародне та національне законодавство, яким регулюється впровадження гендерної політики у різних галузях життя, у тому числі в медичній сфері;
- 3) ознайомити студентів з важливістю врахування гендерного компоненту з метою дотримання принципів гендерної рівності та протидії усім формам дискримінації;
- 4) сформуванню уявлення про найкращий міжнародний досвід дотримання гендерного компоненту, протидії різним формам дискримінації;
- 5) проаналізувати основні компоненти права на здоров'я крізь призму гендерної політики;
- 6) поглибити знання про гендерні детермінанти здоров'я.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ ДИСЦИПЛІНА.

Відповідно до вимог Стандарту, дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

7.1 Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

7.2 Загальні компетентності

ЗК 13. Усвідомлення рівних можливостей та важливості вирішення гендерних проблем.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК 11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, включаючи систему раннього втручання.

8. Програмні результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання (ПРН), формуванню яких сприяє навчальна дисципліна.

ПРН 23. Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПРН 26. Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, організувати роботу та професійний розвиток персоналу з урахуванням набутих навиків ефективної роботи в команді, позицій лідерства, належної якості, доступності і справедливості, забезпечення надання інтегрованої медичної допомоги.

8.1 Знати:

- зміст понять «гендер» та «гендерна соціалізація»;
- сучасні принципи гендерної політики як складової забезпечення рівних прав і можливостей;
- зміст теоретичних досліджень з питань гендерної політики;
- важливість врахування гендерного компоненту у всіх галузях життя, враховуючи міжнародний та національний контекст;
- зміст міжнародних ініціатив у сфері гендерної рівності, впровадження положень «Стамбульської конвенції», ратифікація її положень в Україні: проблеми, значення для професійного зростання, підвищення ефективності публічного управління;
- зміст проблеми формування сучасного кадрового потенціалу галузі охорони здоров'я через порушення прав та можливостей чоловіків і жінок;
- зміст поняття «гендерна соціалізація» та гендерний розподіл праці, яка між ними різниця;

8.2 Уміти:

- проаналізувати загальний огляд проблеми запровадження гендерної політики в галузь охорони здоров'я у контексті реформування галузі;
- розкрити гендерну перспективу галузі охорони здоров'я в Україні: основні поняття, методологію досліджень, вплив гендерного компоненту на ефективності функціонування установи та якість надання медичних послуг;
- охарактеризувати форми та види насильства за ознакою статі, дискримінацію особи за ознакою статі; шляхи попередження та боротьби з мобінгом, сталкінгом та булінгом;
- розкрити значення розширення прав та можливостей жінок: що це і як воно відображається на розвитку різних галузей життя країни: міжнародний та національний досвід.

- проаналізувати зміст поняття «гендерний мейстрімінг» як глобальної стратегії для побудови гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок у різних галузях життя, у тому числі в охороні здоров'я;
- охарактеризувати гендерні розриви в оплаті праці, обмеження щодо певних професій для жінок: причини, наслідки, тенденції; жінка і війна: ризики, нові виклики, ГЗН в умовах війни;
- описати алгоритм врахування гендерного компонента в архітектурі гуманітарного реагування під час збройних конфліктів та надзвичайних ситуацій;
- ідентифікувати гендерні розриви в оплаті праці, пояснити зміст поняття «горизонтальної та вертикальної сегрегації»; основні характеристики вертикальної сегрегації та небезпеки для цілісності і згуртованості команди (колективу), як ці явища відображаються на якості праці, кар'єрному зростанні особи;
- обґрунтувати думку чому необхідно протидіяти поширенню гендерним стереотипам в спілкуванні, комунікації між менеджером та колективом, всередині колективу, лікар-пацієнт тощо;
- пояснити чому важливо задіювати фасилітатора для усунення кризових ситуацій в командах.

8.3 Демонструвати:

- усвідомлене ставлення до гендерних стереотипів, проблем гендерної сегрегації, важливості врахування гендерного компонента в усіх галузях життя;
- глибоке розуміння суспільної і соціальної значущості дотримання принципів поваги до прав людини, незалежно від статі, протидії усім формам насильства за ознакою статі;
- здатність представляти результати своїх напрацювань публічно, вести дискусію і відстоювати власну позицію;
- негативне ставлення до плагіату, фактів порушення авторського права.

9.ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Опис дисципліни:

9.1. Конкретні цілі вивчення дисципліни.

- 9.1.1опанування змістом понять «гендер», «гендерна рівність», «рівні права і можливості», «гендерна соціалізація», «гендерна сегрегація», «гендерна політика», «гендерні стереотипи», «гендерно-зумовлене насильство»;
- 9.1.2формування знань про міжнародне та національне законодавство, яким регулюється впровадження гендерної політики у різних галузях життя, у тому числі в медичній сфері;
- 9.1.3ознайомити студентів з важливістю врахування гендерного компонента з метою дотримання принципів гендерної рівності та протидії усім формам дискримінації;
- 9.1.4сформувати уявлення про найкращий міжнародний досвід дотримання гендерного компонента, протидії різним формам дискримінації;
- 9.1.5проаналізувати основні компоненти права на здоров'я крізь призму гендерної політики;
- 9.1.6поглибити знання про гендерні детермінанти здоров'я.

ТЕМА 1. Теоретичні засади гендерної теорії.

Загальне поняття гендеру, статі. Гендерні ролі, гендерна стратифікація, гендерна соціалізація. Походження та самовизначення гендерних стереотипів. Сутність понять фемінності та маскулітності.

ТЕМА 2. Андроцентризм. Соціально-конструктивістський підхід як основа вивчення гендерних студій. Патріархальні та матріархальні системи соціальних відносин.

ТЕМА 3. Предмет, об'єкт та методологічна основа гендерних студій.

Гендер і ринок праці. Різниця в оплаті праці між жінками та чоловіками. Вертикальна гендерна сегрегація. Горизонтальна професійна сегрегація. Час як ресурс або закріплена за жінками робота в домашньому побуті. Гендерний розподіл праці. Типи ролей для чоловіків та жінок: продуктивна, репродуктивна, управління громадою, громадська, політична.

ТЕМА 4. Гендерна дискримінація чоловіків і жінок на ринку праці. Гендер на макро і мікро рівнях аналізу.

ТЕМА 5. Національні та міжнародні зобов'язання України у сфері забезпечення гендерної рівності.

Ратифікація та імплементація проєкту «Цілі Розвитку Тисячоліття», Закону України «Про забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків». Інноваційні підходи та нові можливості у бізнесі, політиці шляхом інтеграції жінок (на прикладі Бельгії, Данії, Ірландії, Нідерландів, Франції, Швеції).

ТЕМА 6. Міжнародні документи, які регулюють викорінення будь-яких форм дискримінації та насильства.

Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок» (Генеральна асамблея ООН, 1979 р., ратифікували 189 країн). «Пекінська Декларація» та План дій, прийняті на ІV Всесвітній конференції зі становища жінок (1995 р.), Декларація ООН про викорінення насильства стосовно жінок (1993 р.). Перше офіційне визначення терміну «насильство щодо жінок». «Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству» (Стамбульська конвенція): проблеми та реалії її ратифікації в Україні в контексті процесів євроінтеграції.

ТЕМА 7. Феміністичні рухи як форма боротьби за рівні права і можливості жінок і чоловіків (у політиці, здобутті освіти, наукова діяльність, участь у виборчих кампаніях) гендерну рівність.

Форми та течії феміністичних рухів. Суфражизм. Праці Джона Стюарта Міля «Про підпорядкування жінки» (1861), «Про права жінок» (1866). Хвилі фемінізму: від боротьби за базові права до боротьби за політичні права. Сімона де Бовуар «Друга стаття» (1949), Джудіт Батлер «Gender trouble». Шлях європейських жінок в науці: від Салернської медичної школи до сучасних академічних центрів в світі. Нобелівські номінантки та лауреатки. Видатні постаті та їхня роль у боротьбі за свої права.

ТЕМА 8. Вплив світового феміністичного руху на зародження жіночого руху в Україні (II половина XIX ст.).

Леся Українка, Ольга Кобилянська, Софія Морачевська-Окуневська, Наталя Кобринська, Ольга Гузар, Олена Кисілевська, Олена Теліга, Ольга Басараб, Євгенія Ярошинська, Наталя Полонська-Василенко як найяскравіші представниці українського фемінізму. Еволюція сучасного феміністичного руху в Україні.

ТЕМА 9. Гендерно зумовлене насильство (ГЗН) у контексті міжнародного гуманітарного права.

Ідентифікація ГЗН як насильства за ознакою статі стосовно чоловіків, юнаків, хлопчиків, жінок, дівчат та дівчаток. Латентні форми ГЗН. Законодавче регулювання протидії ГЗН (міжнародні хартії, декларації, конвенції).

ТЕМА 10. Форми ГЗН в умовах українсько-російської війни. Механізми реагування та документування.

Форми насильства на підставі статевої ознаки. Види насильства: фізичне, словесне, сексуальне, психологічне, соціально-економічне, мобінг, сталкінг, кібербулінг, насильство

під час воєнних конфліктів та в постконфліктних ситуаціях. Етичні засади документування (фіксації) ГЗН. Алгоритм переадресування.

Перелік питань для самоконтролю з дисципліни «Основи гендерних студій»

1. Розкрити зміст понять «гендер» та «гендерна соціалізація».
2. Проаналізувати сучасні принципи гендерної політики як складової забезпечення рівних прав і можливостей.
3. Проаналізувати теоретичні дослідження з питань гендерної політики.
4. Обґрунтувати важливість врахування гендерного компоненту у всіх галузях життя, враховуючи міжнародний та національний контекст.
5. Здійснити загальний огляд проблеми запровадження гендерної політики в галузь охорони здоров'я у контексті реформування галузі.
6. Проаналізувати гендерну перспективу галузі охорони здоров'я в Україні: основні поняття, методологія досліджень, вплив гендерного компоненту на ефективності функціонування установи та якість надання медичних послуг.
7. Розкрити зміст міжнародних ініціатив у сфері гендерної рівності, впровадження положень «Стамбульської конвенції», ратифікація її положень в Україні: проблеми, значення для професійного зростання, підвищення ефективності публічного управління.
8. Проаналізувати зміст проблеми формування сучасного кадрового потенціалу галузі охорони здоров'я через порушення прав та можливостей чоловіків і жінок;
9. Розкрити зміст поняття «гендерна соціалізація» та гендерний розподіл праці, яка між ними різниця.
10. Охарактеризувати форми та види насильства за ознакою статі, дискримінація особи за ознакою статі; шляхи попередження та боротьби з мобінгом, сталкінгом та булінгом.
11. Розширення прав та можливостей жінок: що це і як воно відображається на розвитку різних галузей життя країни: міжнародний та національний досвід.
12. Розкрити зміст поняття «гендерний мейстрімінг» як глобальної стратегії для побудови гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок у різних галузях життя, у тому числі в охороні здоров'я
13. Охарактеризувати гендерні розриви в оплаті праці, обмеження щодо певних професій для жінок: причини, наслідки, тенденції; жінка і війна: ризики, нові виклики, ГЗН в умовах війни.
14. Описати алгоритм врахування гендерного компоненту в архітектурі гуманітарного реагування під час збройних конфліктів та надзвичайних ситуацій.
15. Ідентифікувати гендерні розриви в оплаті праці, поняття «горизонтальної та вертикальної сегрегації»; основні характеристики вертикальної сегрегації та небезпеки для цілісності і згуртованості команди (колективу), як ці явища відображаються на якості праці, кар'єрному зростанні особи;
16. Пояснити у чому полягає різниця між поняттями «гендер на макрорівні» та «гендер на мікрорівні» (соціально-конструктивістський підхід, етнометодологічний та драматургічний інтеракціонізм)
17. Проаналізувати конкретну ситуацію, ідентифікувати різні форми ГЗН та використовувати правові інструменти протидії будь-яким формам насильства в колективі, установі;
18. Проаналізувати зміст понять первинної та вторинної соціалізації, «гендерні схеми», «диференційована гендерна соціалізація»;

19. Пояснити у чому полягає алгоритм врахування гендерного компоненту під час стратегічного планування роботи установи в системі охорони здоров'я;
20. Обґрунтувати думку чому необхідно протидіяти поширенню гендерним стереотипам в спілкуванні, комунікації між менеджером та колективом, всередині колективу, лікар-пацієнт тощо;
21. Пояснити чому важливо задіювати фасилітатора для усунення кризових ситуацій в командах.

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ГЕНДЕРНИХ СТУДІЙ»

№	Назви тем	Кількість годин			
		Усього	У тому числі		
			Лекції	семінарські заняття	Самостійна робота
ОСНОВИ ГЕНДЕРНИХ СТУДІЙ					
1	ТЕМА 1. Теоретичні засади гендерної теорії. Загальне поняття гендеру, статі. Гендерні ролі, гендерна стратифікація, гендерна соціалізація. Походження та самовизначення гендерних стереотипів. Сутність понять фемінності та маскулітності.	8	2	6	
2	ТЕМА 2. Андроцентризм. Соціально-конструктивістський підхід як основа вивчення гендерних студій. Патріархальні та матріархальні системи соціальних відносин.	8		2	6
3	ТЕМА 3. Предмет, об'єкт та методологічна основа гендерних студій. Гендер і ринок праці. Різниця в оплаті праці між жінками та чоловіками. Вертикальна гендерна сегрегація. Горизонтальна професійна сегрегація.	8	2	6	
4	ТЕМА 4. Гендерна дискримінація чоловіків і жінок на ринку праці. Гендер на макро- і мікро рівнях аналізу.	8		2	6
5	ТЕМА 5. Національні та міжнародні зобов'язання України у сфері забезпечення гендерної рівності. Ратифікація та імплементація проєкту «Цілі Розвитку Тисячоліття», Закону України «Про забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків». Інноваційні підходи та нові можливості у бізнесі, політиці шляхом інтеграції жінок	8	2	6	
6	ТЕМА 6. Міжнародні документи, які регулюють викорінення будь-яких форм дискримінації та насильства.	8		2	6
7	ТЕМА 7. Феміністичні рухи як форма боротьби за рівні права і можливості жінок і чоловіків (у політиці, здобутті освіти, наукова діяльність,	8	2	6	

	участь у виборчих кампаніях) гендерну рівність.					
8	ТЕМА 8. Вплив світового феміністичного руху на зародження жіночого руху в Україні (II половина XIX ст.).	8		2	6	
9	ТЕМА 9. Гендерно зумовлене насильство (ГЗН) у контексті міжнародного гуманітарного права.	8	2		6	
10	ТЕМА 10. Форми ГЗН в умовах українсько-російської війни. Механізми реагування та документування.	12		2	10	
	Індивідуальна робота (за наявності)					6
	Усього годин за модуль	20	10	10	64	
	Кредитів ЄКТС за модуль 3,0					
	Усього годин за дисципліну:	90	10	10	64	6

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№	Назва теми	Кількість годин
ОСНОВИ ГЕНДЕРНИХ СТУДІЙ		
1	ТЕМА 1. Теоретичні засади гендерної теорії. Загальне поняття гендеру, статі. Гендерні ролі, гендерна стратифікація, гендерна соціалізація. Походження та самовизначення гендерних стереотипів. Сутність понять фемінності та маскулітності.	2
2	ТЕМА 3. Предмет, об'єкт та методологічна основа гендерних студій. Гендер і ринок праці. Різниця в оплаті праці між жінками та чоловіками. Вертикальна гендерна сегрегація. Горизонтальна професійна сегрегація.	2
3	ТЕМА 5. Національні та міжнародні зобов'язання України у сфері забезпечення гендерної рівності. Ратифікація та імплементація проєкту «Цілі Розвитку Тисячоліття», Закону України «Про забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків». Інноваційні підходи та нові можливості у бізнесі, політиці шляхом інтеграції жінок	2
4	ТЕМА 7. Феміністичні рухи як форма боротьби за рівні права і можливості жінок і чоловіків (у політиці, здобутті освіти, наукова діяльність, участь у виборчих кампаніях) гендерну рівність	2
5	ТЕМА 9. Гендерно зумовлене насильство (ГЗН) у контексті міжнародного гуманітарного права.	2
Усього годин за модуль		10
Усього годин за дисципліну*		10

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	Кількість годин
ОСНОВИ ГЕНДЕРНИХ СТУДІЙ		
1	ТЕМА 2. Андроцентризм. Соціально-конструктивістський підхід як основа вивчення гендерних студій. Патріархальні та матріархальні системи соціальних відносин.	2

2	ТЕМА 4. Гендерна дискримінація чоловіків і жінок на ринку праці. Гендер на макро- і мікро рівнях аналізу.	2
3	ТЕМА 6. Міжнародні документи, які регулюють викорінення будь-яких форм дискримінації та насильства за ознакою статі	2
4	ТЕМА 8. Вплив світового феміністичного руху на зародження жіночого руху в Україні (II половина XIX ст.).	2
5	ТЕМА 10. Форми ГЗН в умовах українсько-російської війни. Механізми реагування та документування.	2
Усього годин за модуль		10
Усього годин за дисципліну		10

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№	Назва теми	Кількість годин
ОСНОВИ ГЕНДЕРНИХ СТУДІЙ		
1	ТЕМА 1. Теоретичні засади гендерної теорії. Загальне поняття гендеру, статі. Гендерні ролі, гендерна стратифікація, гендерна соціалізація. Походження та самовизначення гендерних стереотипів. Сутність понять фемінності та маскуліності.	6
2	ТЕМА 2. Андроцентризм. Соціально-конструктивістський підхід як основа вивчення гендерних студій. Патріархальні та матріархальні системи соціальних відносин.	6
3	ТЕМА 3. Предмет, об'єкт та методологічна основа гендерних студій. Гендер і ринок праці. Різниця в оплаті праці між жінками та чоловіками. Вертикальна гендерна сегрегація. Горизонтальна професійна сегрегація.	6
4	ТЕМА 4. Гендерна дискримінація чоловіків і жінок на ринку праці. Гендер на макро- і мікро рівнях аналізу.	6
5	ТЕМА 5. Національні та міжнародні зобов'язання України у сфері забезпечення гендерної рівності. Ратифікація та імплементація проекту «Цілі Розвитку Тисячоліття», Закону України «Про забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків». Інноваційні підходи та нові можливості у бізнесі, політиці шляхом інтеграції жінок	6
6	ТЕМА 6. Міжнародні документи, які регулюють викорінення будь-яких форм дискримінації та насильства.	6
7	ТЕМА 7. Феміністичні рухи як форма боротьби за рівні права і можливості жінок і чоловіків (у політиці, здобутті освіти, наукова діяльність, участь у виборчих кампаніях) гендерну рівність.	6
8	ТЕМА 8. Вплив світового феміністичного руху на зародження жіночого руху в Україні (II половина XIX ст.).	6
9	ТЕМА 9. Гендерно зумовлене насильство (ГЗН) у контексті міжнародного гуманітарного права.	6
10	ТЕМА 10. Форми ГЗН в умовах українсько-російської війни. Механізми реагування та документування.	10
		64
	Виконання індивідуального дослідного завдання за обраною темою	6
Усього годин:		70

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА (СРС)

Перелік тем:

ТЕМА 1. Теоретичні засади гендерної теорії.

- Походження та самовизначення гендерних стереотипів.
- Підготувати можливі ситуації, де гендерні стереотипи впливають на соціалізацію, вибір професії, приватне життя людини.

ТЕМА 2. Андроцентризм.

- Соціально-конструктивістський підхід як основа вивчення гендерних студій. Патріархальні та матріархальні системи соціальних відносин.

ТЕМА 3. Предмет, об'єкт та методологічна основа гендерних студій.

- Гендерний розподіл праці. Типи ролей для чоловіків та жінок: продуктивна, репродуктивна, управління громадою, громадська, політична.
- Практичне завдання: навести приклади життєвих ситуацій з політичного, громадського, професійного життя щодо штучного застосування поділу праці, без урахування гендерного поділу.

ТЕМА 4. Гендерна дискримінація чоловіків і жінок на ринку праці. Гендер на макро і мікро рівнях аналізу.

- Практичне завдання: виписати ситуації, які характеризують дисбаланс на ринку праці, баланс на ринку праці (національний та західний приклад).

ТЕМА 5. Національні та міжнародні зобов'язання України у сфері забезпечення гендерної рівності.

- Підготовка проєктів: жінки в політиці, волонтерстві, громадському житті (імідж, професійні навички, кваліфікація, навички, уміння) (на прикладі Бельгії, Данії, Канади, Ірландії, Нідерландів, Франції, Швеції).

ТЕМА 6. Міжнародні документи, які регулюють викорінення будь-яких форм дискримінації та насильства.

- Підготуватися до дебатів стосовно «Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству» (Стамбульська конвенція): проблеми та реалії її ратифікації в Україні в контексті процесів євроінтеграції.

ТЕМА 7. Феміністичні рухи як форма боротьби за рівні права і можливості жінок і чоловіків (у політиці, здобутті освіти, наукова діяльність, участь у виборчих кампаніях) гендерну рівність.

- Жінки в медичній галузі (нобелівські лауреатки, науковиці, авторки відкриттів, які змінили розвиток медицини).

ТЕМА 8. Вплив світового феміністичного руху на зародження жіночого руху в Україні (II половина XIX ст.).

- Сучасний феміністичний рух в Україні: структура, проблеми.

ТЕМА 9. Гендерно зумовлене насильство (ГЗН) у контексті міжнародного гуманітарного права.

- Гендерно зумовлене насильство (підготувати приклади для аналізу ситуацій на семінарському занятті, ідентифікація форми ГЗН, специфіка впливу війни на ГЗН).
- Законодавче регулювання протидії ГЗН (міжнародні хартії, декларації, конвенції).

ТЕМА 10. Форми ГЗН в умовах українсько-російської війни. Механізми реагування та документування.

- Види насильства: фізичне, словесне, сексуальне, психологічне, соціально-економічне, мобінг, сталкінг, кібербулінг.

- Насильство під час воєнних конфліктів та в постконфліктних ситуаціях.
- Етичні засади документування (фіксації) ГЗН.
- Алгоритм переадресування.

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

До кожної теми практичного заняття та для теми самостійної роботи передбачено виконання індивідуальних творчих завдань, тему яких студенти обирають довільно із запропонованого переліку. Воно виконується у формі тез, наукового есе, статті, презентації з обов'язковим публічним захистом на семінарському занятті.

1. Сучасні принципи гендерної політики як складової забезпечення рівних прав і можливостей.
2. Основні напрямки гендерної політики в Україні.
3. Проблема врахування гендерного компоненту у всіх галузях життя (міжнародний та національний контекст).
4. Проблема запровадження гендерної політики в галузь охорони здоров'я.
5. Гендерна перспектива галузі охорони здоров'я в Україні: основні поняття, методологія досліджень, вплив гендерного компоненту на ефективності функціонування установи та якість надання медичних послуг.
6. Міжнародні ініціативи у сфері гендерної рівності, впровадження положень «Стамбульської конвенції», ратифікація її положень в Україні: проблеми, значення.
7. «Гендерна соціалізація» та гендерний розподіл праці, яка між ними різниця.
8. Форми та види насильства за ознакою статі, дискримінація особи за ознакою статі; шляхи попередження та боротьби з мобінгом, сталкінгом та булінгом.
9. Розширення прав та можливостей жінок: що це і як воно відображається на розвитку різних галузей життя країни (міжнародний та національний контекст).
10. «Гендерний мейстрімінг» як глобальна стратегія для побудови гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок у різних галузях життя, у тому числі в охороні здоров'я
11. Гендерні розриви в оплаті праці, обмеження щодо певних професій для жінок: причини, наслідки, тенденції; жінка і війна: ризики, нові виклики, ГЗН в умовах війни.
12. Алгоритм врахування гендерного компоненту в архітектурі гуманітарного реагування під час збройних конфліктів та надзвичайних ситуацій.
13. Ідентифікація гендерних розривів в оплаті праці, поняття «горизонтальної та вертикальної сегрегації»; основні характеристики вертикальної сегрегації та небезпеки для цілісності і згуртованості команди (колективу), як ці явища відображаються на якості праці, кар'єрному зростанні особи;
14. Проаналізувати зміст понять первинної та вторинної соціалізації, «гендерні схеми», «диференційована гендерна соціалізація»;
15. Пояснити у чому полягає алгоритм врахування гендерного компоненту під час стратегічного планування роботи установи в системі охорони здоров'я;
16. Обґрунтувати думку чому необхідно протидіяти поширенню гендерним стереотипам в спілкуванні, комунікації між менеджером та колективом, всередині колективу, лікар-пацієнт тощо;
17. Пояснити чому важливо задіювати фасилітатора для усунення кризових ситуацій в командах.

15. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ З ДИСЦИПЛІНИ

1. Розкрити зміст понять «гендер» та «гендерна соціалізація».
2. Проаналізувати сучасні принципи гендерної політики як складової забезпечення рівних прав і можливостей.
3. Проаналізувати теоретичні дослідження з питань гендерної політики.
4. Обґрунтувати важливість врахування гендерного компоненту у всіх галузях життя, враховуючи міжнародний та національний контекст.
5. Здійснити загальний огляд проблеми запровадження гендерної політики в галузь охорони здоров'я у контексті реформування галузі.
6. Проаналізувати гендерну перспективу галузі охорони здоров'я в Україні: основні поняття, методологія досліджень, вплив гендерного компоненту на ефективності функціонування установи та якість надання медичних послуг.
7. Розкрити зміст міжнародних ініціатив у сфері гендерної рівності, впровадження положень «Стамбульської конвенції», ратифікація її положень в Україні: проблеми, значення для професійного зростання, підвищення ефективності публічного управління.
8. Проаналізувати зміст проблеми формування сучасного кадрового потенціалу галузі охорони здоров'я через порушення прав та можливостей чоловіків і жінок;
9. Розкрити зміст поняття «гендерна соціалізація» та гендерний розподіл праці, яка між ними різниця.
10. Охарактеризувати форми та види насильства за ознакою статі, дискримінація особи за ознакою статі; шляхи попередження та боротьби з мобінгом, сталкінгом та булінгом.
11. Розширення прав та можливостей жінок: що це і як воно відображається на розвитку різних галузей життя країни: міжнародний та національний досвід.
12. Розкрити зміст поняття «гендерний мейстрімінг» як глобальної стратегії для побудови гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок у різних галузях життя, у тому числі в охороні здоров'я
13. Охарактеризувати гендерні розриви в оплаті праці, обмеження щодо певних професій для жінок: причини, наслідки, тенденції; жінка і війна: ризики, нові виклики, ГЗН в умовах війни.

16. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ДО ЗАЛІКУ:

Залікова оцінка з дисципліни «Основи гендерних студій» виставляється на підставі додавання оцінок за п'ять семінарських занять, на останньому - п'ятому - студенти виконують письмову роботу на визначення рівня розуміння дефініцій, знання національної та міжнародної законодавчої бази, вміння виконувати практичні завдання та розв'язувати практичні задачі, тести, які стосуються академічної доброчесності та антикорупційної діяльності. Письмова робота оцінюється за такою самою шкалою, що і семінарські заняття. До загальної суми балів, отриманої за п'ять семінарських занять додаються бали за індивідуальне завдання (0-10 балів).

- Описати алгоритм врахування гендерного компоненту в архітектурі гуманітарного реагування під час збройних конфліктів та надзвичайних ситуацій.
- Ідентифікувати гендерні розриви в оплаті праці, поняття «горизонтальної та вертикальної сегрегації»; основні характеристики вертикальної сегрегації та небезпеки для цілісності і згуртованості команди (колективу), як ці явища відображаються на якості праці, кар'єрному зростанні особи;

- Пояснити у чому полягає різниця між поняттями «гендер на макрорівні» та «гендер на мікрорівні» (соціально-конструктивістський підхід, етнометодологічний та драматургічний інтеракціонізм)
- Проаналізувати конкретну ситуацію, ідентифікувати різні форми ГЗН та використовувати правові інструменти протидії будь-яким формам насильства в колективі, установі;
- Проаналізувати зміст понять первинної та вторинної соціалізації, «гендерні схеми», «диференційована гендерна соціалізація» на прикладах ситуацій;
- Пояснити у чому полягає алгоритм врахування гендерного компоненту під час стратегічного планування роботи установи в системі охорони здоров'я на прикладах конкретних ситуацій;
- Обґрунтувати думку чому необхідно протидіяти поширенню гендерним стереотипам в спілкуванні, комунікації між менеджером та колективом, всередині колективу, лікар-пацієнт тощо;
- Пояснити чому важливо задіювати фасилітатора для усунення кризових ситуацій в командах на конкретних прикладах.

17.МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Система організації навчального процесу як технологія ECTS включає:

- вивчення навчальних дисциплін (проходження практик), структурованих на дисципліні як задокументовані, логічно завершені частини навчальної програми, що реалізуються за допомогою відповідних форм організації навчального процесу і закінчуються підсумковим контролем;
- впровадження кредитів ECTS (ЄКТС) як одиниць виміру навчального навантаження студента, необхідного для засвоєння навчальної дисципліни;
Кредити (Credit) призначаються кваліфікаціям або навчальним програмам в цілому, а також їхнім навчальним (освітнім) компонентам (таким як: залік, навчальні курси, курсова робота, виробнича практика та лабораторна робота).
Кредит включає усі види робіт студента, передбачені у затвердженому індивідуальному плані: аудиторну, індивідуальну, самостійну роботу. Один кредит ECTS становить 30 (36) академічних годин.
- здійснення зарахування кредитів студентам зі складових навчального плану (навчальних дисциплін, практик, курсових та кваліфікаційних робіт) на підставі отримання позитивних оцінок підсумкового контролю. Встановлення кредитів студентам здійснюється у повному обсязі відповідно до кредитів, встановлених навчальній складовій, і лише після повного їх виконання;
- відсутність у графіку навчального процесу екзаменаційних сесій, адже здійснюється контроль засвоєння студентом дисципліни;
- застосування декількох шкал оцінювання, включаючи рейтингову шкалу оцінювання ECTS, які конвертуються одна в одну за певними правилами.

18.ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА З ДИСЦИПЛІНИ

Порядок, методика та критерії оцінювання поточної навчальної діяльності, методика та критерії оцінювання під час проведення підсумкового контролю, оцінювання з дисципліни в цілому).

Система організації навчального процесу як технологія ECTS включає:

- вивчення навчальних дисциплін (проходження практик), структурованих як задокументовані, логічно завершені частини навчальної програми, що реалізуються за допомогою відповідних форм організації навчального процесу і закінчуються **заліком**;
- впровадження кредитів ECTS (ЄКТС) як одиниць виміру навчального навантаження студента, необхідного для засвоєння навчальної дисципліни;

Кредити (Credit) призначаються кваліфікаціям або навчальним програмам в цілому, а також їхнім навчальним (освітнім) компонентам (таким як: навчальні курси, курсова робота, виробнича практика та лабораторна робота).

Кредит включає усі види робіт студента, передбачені у затвердженому індивідуальному плані: аудиторну, самостійну, підготовку до державної атестації, складання ліцензійних інтегрованих іспитів „Крок 1” і „Крок 2”, практично орієнтованого державного іспиту, виробничу практику, виконання курсових робіт тощо. Один кредит ECTS становить 30 (36) академічних годин.

- здійснення зарахування кредитів студентам зі складових навчального плану (навчальних дисциплін, практик, курсових та кваліфікаційних робіт) на підставі отримання позитивних оцінок підсумкового(-их) контролю(-ів). Встановлення кредитів студентам здійснюється у повному обсязі відповідно до кредитів, встановлених навчальній складовій, і лише після повного їх виконання;
- відсутність у графіку навчального процесу екзаменаційних сесій, адже здійснюється контроль засвоєння студентом навчальної дисципліни;
- застосування декількох шкал оцінювання, включаючи рейтингову шкалу оцінювання ECTS, які конвертуються одна в одну за певними правилами.

Оцінювання

Оцінка визначається на підставі суми оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового контролю (ПК) (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати під час вивчення дисципліни, становить 200, у тому числі:

за поточну навчальну діяльність (семінарські заняття) – 190 балів;

за індивідуальну роботу – 10 балів.

Оцінювання поточної навчальної діяльності

Під час оцінювання засвоєння кожної теми дисципліни студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми. Студент повинен отримати **оцінку з кожної теми**. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості семінарських занять (5) у дисципліні.

Поточна навчальна діяльність	Кількість балів
1 семінарське заняття	5/38
2 семінарське заняття	5/38
3 семінарське заняття	5/38
4 семінарське заняття	5/38
5 семінарське заняття	5/38
Разом	190
Виконання індивідуального завдання	10
Разом сума балів за поточну навчальну діяльність	200

Всього сума балів за дисципліну	200
---------------------------------	-----

При засвоєнні теми за традиційною системою студенту присвоюються бали:

Традиційна оцінка		Бали	
«5»		38	
«4»		31,5	
«3»		25	
«2»		0	

Кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість заліків їх номери	Кількість оцінюваних тем	Конвертація у бали традиційних оцінок				Бали за виконання індивідуального завдання	Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки					
			«5»	«4»	«3»	«2»		
90/3,0	2 (№№ 1-5)	5	38	31,5	25	0	10	125

Студент виконав роботу (тези, презентацію, доповідь) із дотриманням принципів академічної доброчесності, самостійно її оформив відповідно до стандартів, презентував цю роботу у форматі пітчінгу, виступу на студентській конференції	10
Студент виконав роботу з допущенням неточностей при оформленні роботи, публічно презентував її	8
Студент виконав роботу із допущенням стилістичних, синтаксичних помилок, публічно її не презентував	6
Не підготував жодної індивідуальної роботи	0

Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки.

Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні дисципліни, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем у дисципліні з додаванням балів за індивідуальну самостійну роботу та дорівнює 200 балам (38 балів x 5 тем=190+10 б. за індивідуальну роботу=200 балів).

Оцінювання індивідуальних завдань студента

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їх виконання та захисту.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їхнього обсягу та значимості, але не більше 10 балів. Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності. **В жодному разі загальна сума балів за поточну навчальну діяльність не може перевищувати 190 балів.**

Оцінювання самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового контролю.

Підсумковий контроль (ПК)

Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення усіх тем дисципліни на останньому контрольному занятті.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та одержали на них позитивні оцінки («5», «4», «3»), а також при вивченні дисципліни набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

Студенту, який з поважних чи без поважних причин мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

Форми проведення підсумкового контролю мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки.

Залік вважається складеним, якщо студент набрав *не менше 125 балів*.

Оцінювання дисципліни

Оцінка за дисципліну визначається як сума підсумкового балу за поточну навчальну діяльність та балу за підсумковий контроль і відображається за 200-бальною шкалою.

Визначення кількості балів, яку студент набрав з дисципліни

Кількість балів, яку студент набрав з дисципліни, визначається як середнє арифметичне кількості балів з усіх тем дисципліни (сума балів за усі теми дисципліни ділиться на кількість тем дисципліни).

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів має перевірятися статистичними методами (коефіцієнт кореляції між поточною успішністю та результатами підсумкового контролю).

Оцінка з дисципліни вноситься екзаменатором до «Відомості обліку успішності» (Форма № Н-5.03-1), «Журналу обліку відвідувань та успішності студентів», «Індивідуального навчального плану студента» та «Залікової книжки».

Конвертація кількості балів з дисципліни в оцінки за шкалою ECTS та за чотирибальною (традиційною) шкалою

Бали з дисциплін незалежно конвертуються як у чотирибальну шкалу, так і у шкалу ECTS.

Бали шкали ECTS у чотирибальну шкалу НЕ КОНВЕРТУЮТЬСЯ і навпаки.

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму з дисципліни, конвертуються **кафедрою** у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями як нижче наведено у таблиці.

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за чотирибальною шкалою
Від 180 до 200 балів	«5»
Від 150 до 179 балів	«4»
Від 149 до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«3»
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«2»

Студенти, які навчаються на одному факультеті, курсі, за однією спеціальністю, на основі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
«А»	Найкращі 10 % студентів
«В»	Наступні 25 % студентів
«С»	Наступні 30 % студентів
«D»	Наступні 25 % студентів
«E»	Останні 10 % студентів

Ранжування з присвоєнням оцінок «А», «В», «С», «D», «E» проводиться **деканатами** для студентів відповідного курсу та факультету, які навчаються за однією спеціальністю і **успішно** завершили вивчення дисципліни.

Студенти, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються, навіть після перескладання дисципліни. Такі студенти після перескладання автоматично отримують бал «E».

Оцінки з дисципліни «FX», «F» («2») виставляються студентам, яким не зараховано хоча б однієї теми з дисципліни після завершення її вивчення.

Оцінка «FX» виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Ця категорія студентів має право на перескладання підсумкового контролю за затвердженим графіком (але не пізніше початку наступного семестру). Повторне складання підсумкового контролю дозволяється не більше двох разів.

Оцінка «F» виставляється студентам, які відвідали усі аудиторні заняття з дисципліни, але не набрали мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю. Ця категорія студентів має право на повторне вивчення дисципліни.

За дозволом ректора студент може підвищити оцінку з дисципліни шляхом перескладання підсумкового контролю (не більше трьох разів за весь період навчання).

Оцінка ECTS у традиційну чотирибальну шкалу НЕ конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала є незалежними.

200-бальна та чотирибальна шкали характеризують фактичну успішність кожного студента із засвоєння навчальної дисципліни. Шкала ECTS є відносною, порівняльною, рейтинговою, яка встановлює належність студента до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність). Тому оцінка «А» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «В» - оцінці «добре» тощо. Як правило, при конвертації з багатобальної шкали межі оцінок «А», «В», «С», «D», «E» за шкалою ECTS не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою.

N.B. Оцінювання поточної навчальної діяльності, контролю та дисципліни в цілому здійснюється відповідно до «Інструкції щодо оцінювання навчальної діяльності студентів Буковинського державного медичного університету в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу» (схваленої рішенням Вченої ради від 29 травня 2014 року, протокол № 9).

19.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Гендерна політика в нормативно-правових документах. Частина 1. За заг.ред Левченко К.Б. / Г.Г. Жуковська, К.Б. Левченко, О.О. Остапенко, О.І. Суслова. Київ, 2020. 186 с.
2. Бестік М. Посібник щодо самооцінки з гендерних питань для поліції, збройних сил та сектора правосуддя. Женева : ДКЗС, 2011. 52 с. // http://womenua.today/UWC-library/unwomen/40-DCAF_Self%20Assessment_final%20layout_UKR.pdf z

3. Балон Б., Бйорссон А., Гейсс Т., Холвіківі А., Кадар А., Лисичкіна І., Уотсон К. Гендерне навчання військовослужбовців: [посібник]. Женева : ДКЗС, 2016. 214 с. // https://www.dcaf.ch/sites/default/files/publications/documents/DCAF_Military_Handbook_Ukrainian_0.pdf z Гендерна рівність. Бібліотека // <https://decentralization.gov.ua/gender/library> z
4. Гендерна рівність у медіа та рекламі: європейські стандарти та українські реалії. Матеріали дискусії. 23 березня 2018 року // <https://qr.go.page.link/gcJ4m> z
5. Гендерна рівність: міфи, факти та державна політика. Посібник для народних депутатів України / ПРООН у співпраці із Урядовою уповноваженою з питань гендерної політики. 2020 р. 60 с. // https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/library/democratic_governance/gender-equality-handbook-for-mps.html z Гендерне інтегрування на місцевому рівні.
6. Гендерний глосарій Європейського інституту із гендерної рівності // <https://eige.europa.eu/thesaurus/browse> z Гендерні ініціативи міст і громад України. Кращі практики та рекомендації. – Проект «Проміс». Київ, 2019. 42 с. // https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/528/Gender_initiatives_in_Ukraine.pdf z

Допоміжна:

7. Досвід міст, що приєдналися до Європейської хартії рівності жінок і чоловіків. – Проект «Проміс». Київ, 2020. 28 с. // https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/607/GI_web.pdf z Гендерний бюджетний аналіз програм, які фінансуються з державного та місцевих бюджетів. Стислий виклад. Київ, 2016. 89 с. // <https://genderindetail.org.ua/library/ukraine/genderniy-byudzhetniy-analiz-program-yaki-finansuyutsya-z-derzhavnogo-ta-mistsevih-byudzhativ-134564.html> z
8. Гендерні медійні практики: навчальний посібник із гендерної рівності та недискримінації для студентів вищих навчальних закладів / кол. авт. Київ, 2014. 206 с. // <https://www.osce.org/files/f/documents/c/3/284966.pdf> z Гендерно-орієнтоване бюджетування в Україні: теорія і практика: метод. посіб. – Київ : ФОП Клименко, 2016. 92 с. // <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/12562.pdf> z
9. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок та Факультативний протокол до Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок // http://wicc.net.ua/media/convention_cedaw_plus_04.pdf
10. Гендерна політика в нормативно-правових документах. Частина 1 z Гендерно-орієнтоване бюджетування: аналіз програм, які фінансуються з бюджету, з позиції гендерної рівності. Посібник для працівників органів виконавчої влади та місцевого самоврядування. 34 с. // http://www.un.org.ua/images/documents/4463/UA%20manual%20GRB%20Analysis_PRINT.pdf z
11. Гендерно-орієнтоване бюджетування на місцевому рівні: від інтеграції принципу гендерної рівності в бюджетний процес до гендерно-чутливих політик: посібник для представників місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та громадських активістів. 2020. 112 с. // https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/599/gender-responsive_budgeting_on_a_local_level_ukraine.pdf z
12. Жінки, мир, безпека: інформаційно-методичний збірник для співробітників Міністерства оборони і Генерального штабу Збройних Сил України. Київ, 2016 36 с. // http://www.un.org.ua/images/documents/4461/UN_Women_WPS%20MoD%20Guide_UKR.pdf z
13. Кизима І.І. Гендерні підходи в системі післядипломної педагогічної освіти України. Львів, 2016. 226 с. // <http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/11/kyzyna-i.i.-genderni->

pidxody-v-systemi-pislyadyplomnoyi-pedagogichnoyi-osvity-ukrayiny-kines-xx-pochatok-xxi-stolittya.doc z Левченко К. Гендерне тяжіння. Виклики та рішення. Харків : Фоліо, 2019

14. Definitions and Examples of Academic Misconduct. The Center of Student Conduct University of California, Berkley. URL: <http://sa.berkeley.edu/conduct/integrity/definition>
15. Ian Smith, Tom Hamilton. Ethical behavior of all actors in education - Volume 3 of Publications of the Council of Europe Platform on Ethics, Transparency and Integrity in Education (ETINED). URL: <https://rm.coe.int/16806d2b6f>
16. The Bucharest Declaration concerning Ethical Values and Principles for Higher Education in the Europe Region. Higher Education in Europe, 29:4, 503-507. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/03797720500083922>
17. Fishman T. «We know it when we see it» is not good enough: toward a standard definition of plagiarism that transcends theft, fraud, and copyright. 4th Asia Pacific Conference on Educational Integrity (4APCEI). 28-30 September 2009, University of Wollongong NSW Australia. 2010, p.1-4. URL: <http://ro.uow.edu.au/apcei/09/papers/37>The Netherlands Code of Conduct for Scientific Practice. URL: https://www.vsnu.nl/files/documenten/Domeinen/Onderzoek/The_Netherlands_Code_of_Conduct_for_Scientific_Practice_2012.pdf
18. Undergraduate Honor System. Honor Code Manual. Virginia Polytechnic Institute and State University. URL: https://registrar.vt.edu/content/dam/registrar_vt_edu/documents/governance/2015-2016/HONOR-CODE-MANUAL-10-9-15.pdf

Інформаційні ресурси

1. Всесвітня організація охорони здоров'я www.who.int
2. Кохрейнівський центр доказової медицини www.cebm.net
3. Кохрейнівська бібліотека www.cochrane.org
4. Національна медична бібліотека США – MEDLINE www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
5. Канадський центр доказів в охороні здоров'я www.cche.net
6. Центр контролю та профілактики захворювань www.cdc.gov
7. Центр громадського здоров'я МОЗ України www.phc.org.ua
8. Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх»: <http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>
9. Журнал British Medical Journal www.bmj.com
10. Журнал Evidence-Based Medicine www.evidence-basedmedicine.com...
11. <https://genderindetail.org.ua/>

20.УКЛАДАЧ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

Доктор історичних наук, професор Марія Мандрик-Мельничук